

De Francis Thimmesch, ennen zesumme mam Edouard Buchette

Jean Weiss

Dem Francis seng Krichskorrespondenz

Am Ganze sinn et 78 Bréiwer a Postkaarten, geschriwwen vum Thimmesch Francis tëscht dem 17. Januar 1943 an dem 9. Juli 1944, déi erhalte bliwwen sinn an déi eis am Original virlouchen. Déi meescht vun deenen Dokumenter hunn awer mat der Zäit gelidden a si ganz schwéier liesen. Duerfir goufe se all nei ofgetippt - awer esou wéi de Francis se geschriwwen hat - a just e puer dervunner bréngen mer och am Original.

Ier een dem Francis seng Bréiwer liest, muss ee sech bewusst maachen, ënner wéi engen Ëmstänn a bei wat fir enger Geleeënheet si geschriwwen goufen. Et muss een och bedenken, datt déi Bréiwer net geduecht waren, fir eemol publizéiert ze ginn. Si waren deen eenzege Kontakt, deen de Francis zu senger Leit hat. Mee si sinn nach méi: bal eppes ewéi en Hëllefuff, eng Uklo vun engem jonge Mënsch, deen an eng Situatioun eragezwonge gouf, déi hien net wollt, mee géint déi hien näischt konnt maachen. D'Bréiwer schwätzen hir eege Sprooch, mee déi versteet een nëmme, wann ee sech Zäit hëlt beim Liesen. Eréischt da kritt een och dat mat, wat tëschent den Zeile steet, wat nëmme ugedeit ass.

Beim Liese falen engem bestëmmt verschidde Saachen op an et stellt ee sech déi eng oder aner Fro. Duerfir wëlle mir hei dem Lieser e puer an eisen Ae wichteg a méi allgemeng Hiwäiser ginn. Och fanne mer et noutwendeg, bei verschiddene Bréiwer eng Explikatioun oder e Kommentar derbäizesetzen, well ee soss net weess, wat gemengt ass oder, no esou laanger Zäit, den Zesammenhank net méi versteet.

Wat vläicht fir d'éischt opfällt, ass, datt ëmmer erëm déiselwecht Themen ugeschwat ginn. Op den éischte Bléck schéngt dat irgendwéi langweileg oder banal, an och dem Francis a senger Leit gëtt dat mat der Zäit schonn irgendwéi bewusst. De Francis seet selwer an engem Bréif, datt et alt schwéier fällt ze schreiwen ("Ja, ich kann gut verstehen dass es eine Plage ist zu schreiben ..."; Bréif vum 14.5.1944 un d'Elteren), mee datt hien dat awer brauch ("... doch ich will euch immer beruhigen ..."; deeselwechte Bréif). A wat ass dann engem jonke Mënsch vu knapps 20 Joer, wäit ewech vun doheim an dobäi nach an enger verhaasstener Uniform, anescht iwreg bliwwen, wann hien engem wollt säin Häerz ausschëdden? Duerfir sinn eben eng Rei Saachen ëmmer nees zur Sprooch komm. Duerzou gehéieren d'Verlaangeren, d'Hoffnung, datt de Krich geschwënn eriwwe ass, d'Roserei iwwe déi verluere Jugend, d'Berouege vun den Elteren, Freed, datt erëm e Bréif oder e Pak ukomm ass oder Enttäuschung, datt hie wochelaang näischt vun doheim héieren huet, Aussoen iwwe de Kascht, de Wonsch, him Saachen ze schécken, déi him feelen oder déi verluer gaange sinn, ... Dack schreift de Francis och, datt hien op den Herrgott an d'Muttergottes vertraut an hien ëmmer de Rousekranz derbäi huet. Säi Glawe war fir hien an deer schwéierer Zäit eng wichteg Stäip.